Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 164. Marţi în 25 Iuliu (6 August).

DREPTATEA

Apare în fie-care di de lucru la amiadi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci. — Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserţiuni: 1 cm.□ 1 cr., plus 30 cr. timbru.

Redactor responsabil: Dr. George Candrea.

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara, cetate strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 41 Telefon (linia de stat Viena, Budapesta Arad) Nr. 4.

Profesorul Dr. Weigand.

Timişoara, 6 August n.

Celebrul profesor al universităţei din Lipsca a sosit în mijlocul nostru. El a venit, ca sĕ-şi înceapă studiile sale importante asupra limbei poporului român.

Numele acestui vestit profesor este cunoscut deja înaintea românilor. Operele sale despre românii din Balcani l'au făcut cunoscut nu numai înaintea românilor, ci în toată lumea filologilor, şi a acelora cari se interesează de popoare.

Frunzărind ultimul sĕu op *»Die Aromunen«* trebue sĕ remâi uimit de zelul şi însufleţirea cu care acest bărbat s'a dedicat studiului limbei româneşti. El ne spune însuşi toate păţaniile sale de prin imperiul turcesc. Cetind cartea dînsului ţi-se pare, că însuşi l'ai însoţit în obositoarea călĕtorie. Îmbrăcat, ca şi un turist, cu mare bagaj de aparate, călare pe un cal de munte, încungiurat de gardişti turceşti, prin ploaie sau la arşiţa soarelui, el trece din sat în sat, din munte în munte şi cercetează pe o formă pe cei sĕraci, ca şi pe cei bogaţi, ca sĕ schimbe cu ei o vorbă, sĕ le vadă casa, portul, sĕ le cunoască obiceiurile, şi mai ales sĕ le audă limba.

Totul, ce face vieaţa spirituală, nota caracteristică a unui popor, totul îl interesează, şi toate le înseamnă, ca sĕ ne dee o icoană fidelă despre el.

Ori-care ar fi objectul studiului lui, ori-care ar fi poporul de care se ocupă savantul profesor cu atâta zel şi abnegaţiune, noi şi toţi oamenii de bine ar' trebuí sĕ-l admirăm şi sĕ-i dăm tributul recunoştinţei noastre. Dar' când ştim, că poporul, pre care acest zelos bărbat şi-l'a ales de predilect object al studiilor sale, este poporul român, poporul nostru, atunci admiraţiunea noastră creşte şi mai mult şi se preface în omagiu şi recunoştinţă.

Admirăm pe savantul, care se ocupă de ştiinţă, dar' ne închinăm înaintea aceluia, care studiază vieaţa şi limba poporului românesc.

Sentimentul nostru de admiraţiune în casul acesta se asociază iubirei, şi cu bucurie îl îmbrăţişăm şi salutăm în mijlocul nostru.

De aceea în momentul acesta fideli interpreţi ai sentimentului general al Românilor preste tot, şi al bănăţenilor în special, salutăm cu căldură pe profesorul Dr. Weigand, representantul vrednic al ştiinţei, şi îi dicem din inimă un românesc:

— *Bine ai venit*!

Ear' celebrei universităţi din Lipsca, care a luat sub patronagiul sĕu pe eruditul bărbat şi i-a dat spriginul sĕu pentru îndeplinirea măreţului op, îi esprimăm de aici din depărtare recunoştinţa noastră sinceră.

Fie, ca lucrarea, pentru care profesorul Weigand astădi începe pregătirile, sĕ reuşască bine spre folosul ştiinţei şi spre binele nostru al tuturor.

*

Prof. Dr. Weigand în Timişoara.

Profesorul Dr. *Weigand* a sosit în Timişoara a seară cu trenul de cătră Pesta, la 5 oare 49 minute. A sosit dimpreună cu preastimata sa soţie, şi a luat cuartir deocamdată la hotelul „Zum goldenen Hirsch". Astădi la 9 oare a cercetat redacţiunea noastră, unde s'a întreţinut mai mult timp cu d. Dr. E. Dăianu.

Prof. *Weigand* are de gând sĕ petreacă 3 luni în părţile bănăţene pentru ca sĕ facă studii amĕnunţite. Dînsul are recomandarea celebrei universităţi din *Lipsca*, care i-a asigurat şi spriginul material pentru acoperirea speselor călĕtoriei sale.

Deocamdată dînsul va luá locuinţă în Timişoara, unde are se rĕmână vr'o trei sĕptĕmâni şi de unde şi va face escursiunile în jur. Preocupaţiunea studiilor sale este filologia, studii dialectice ale limbei române din Bănat.

Planul escursiunilor sale încă nu e stabilit, dar' îl vom face cunoscut. Suntem siguri, că inteligenţa română, ori unde s'ar presentá ilustrul profesor, îl va întimpiná cum se cuvine, şi îi va stá întru ajutoriu.

Profesul Weigand este un bărbat foarte simpatic. Înalt de statură, rotundiu, blondin, cu barbă, pĕr mărişor, frunte lată, este un adevĕrat tip german. Dînsul vorbeşte de altcum cum se cade *româneşte*, se înţelege aşa cum vorbeşte omul, care a învĕţat limba din carte.

Astă-di, când a întrat în redacţiunea noastră ne-a întimpinat româneşte. Vorbeşte de altcum multe alte limbi, dar' ungureşte nu. Ni-a declarat însĕ, că vrea sĕ înveţe şi ungureşte, ca sĕ vadă, dacă a avut limba maghiară vr'o înriurire asupra celei româneşti.

Serviţiul telefonic.

Budapest, 6 August n.

Regele şi Regina României la Ischl.

MM. LL. Regele şi Regina au sosit ieri la 4 oare d. a. la gara din Ischl. Ací au fost întimpinaţi de MM. LL. Monarchul Francisc Iosif şi Inalta Sa soţie, împĕrăteasa-regină Elisabeta, de întreagă curtea şi întreg corpul diplomatic ce se află la Ischl. MM. LL. s'au salutat foarte cordial, s'au îmbrăţoşat şi sărutat. După presentările obicinuite s'a pornit un splendid cortegiu spre „Hotel Elisabeth", unde erá pregătit cuartirul înalţilor oaspeţi. În trăsura primă mergeá monarchul Francisc Iosif cu oaspele sĕu, regele Carol, în a doua reginele, cele două Elisabete.

Ajunşi la hotel monarchul a condus pe regina României, ear' regele Carol pe împĕrăteasa-regină.

După ce înalţii oaspeţi au fost aşedaţi în cuartirul lor MM. LL. monarchul şi împ.-regină s'au retras.

La oarele 5 d. a. Majestatea Sa monarchul s'a presentat de nou cu mare suită la „Hotel Elisabeth" pentru ca sĕ-şi invite înalţii sĕi oaspeţi la masă. S'a dat un prând de curte, la care pre lângă prinţi şi principese au luat parte şi contele *Eulenburg*, representantul Germaniei la Viena şi contele *Goluchovszky*, ministrul comun.

Perczel la Ischl.

Ministrul de interne, *Perczel* Dezső, a plecat ieri seara la Ischl.

Congresul naţionalităţilor.

Mai multe diare de aici se ocupă şi adi de congresul naţionalităţilor. Ele dic, că dacă congresul va fi oprit, apoi chiar naţionalităţile sunt de vină, pentru-că congresul nici acuma nu este anunţat nicăiri, nici la poliţie, nici la ministeriu.

Foişoara „Dreptăţii".

Sonete.

(Evei.)

III.

O dormi, o dormi în pace liniştită
Plutind prin alte lumi de fericire,
Tu scumpă-a vieţei mele nălucire
Ce-atât îmi eşti de dragă şi iubită!

Par'că te vĕd... tresari... şi o zimbire
În colţul gurei tale răsărită
Te face m'ai frumoasă... fericită,
Te legini poate-'n visuri de iubire?!

Cum sunt închise lungile-ţi pleoape,
Ce mândru, chipul tĕu frumos mi-apare
Înseninat de-a visurilor vraje!

Visează numai fară griji... aproape
În jurul tĕu, plutind cu 'ndoioşare
Iubirea mea, şi dorul îţi ţin straje!!!

Emiliu Sabo.

Pe Postovariu.

— Schiţe dintr'o escursiune. —

(Continuare.)

Ionel, un frăţuţ din Maramurĕş, erá cam indispus la început, o blĕstămata de noapte nu-i dá pace, ceea-ce ne făcû şi pe noi indispuşi. E lucru natural, ca o nenorocire sau ceva supărător, ce ne surprinde în petrecere, sĕ sară asupra noastră o impresiune mai energică, decât altmintreni, parte din causa contactului, care se simte într'un mod atât de viu, şi mai mult, pentru-că simţurile noastre sunt deschise odată sensibilităţii, aşa încât primesc o impresiune cu atât mai iute.

Durerea-i încetă, apa rece din isvor avû efect strălucit. De alte-ori ştiu, că nu va mai face vr'o călĕtorie fără a consultá medicul fie acela chiar şi drul *Eisenbart*, care vindecă măselele cu pistolul *nach seiner Art.*

Iancu, cu pĕrul sĕu în ţinută republicană, e poet şi se ţine încă de clasa idealistilor, care e aproape de apunere. El încă n'a fost răcit cu câte un tuş gheţos al realităţii, ca sĕ nu mai creadă în visiuni febrile. Poet în suflet, ca fie-care Român, când i-s'a pus cartea străinilor dinainte, fantasia-i numai de cât a început a-i zugrăví nişte tablouri, unul mai frumos de cât altul, şi mi-a înjghebat nişte versuri pline de românism amestecate cu silfu, floare, suspin, zefiraş, fluturaş, crini, zambilă, roauă, cristal, năvalnic, murmur, filomeiă, dină, harfă, delir şi alte şi alte.

Poet şi vorbăreţ ca un advocat şi încă dintrĕ cei cari vorbesc bine, mi-a ţinut şi un *speach* în struna iredentismului, însufleţind inimile până a erumpe în „sĕ trăească martirii!" după care un puternic „Deşteaptă-te Române" urmă cântat cu glas puternic ca un „Te Deum" resunătoriu în catedrala Romei. Ecoul pădurei, fidel pictor al impresiunei sunetelor, se grăbí a transportá ăst cântec pe aripile sale uşiurele din regiuni în regiuni, preste vămile vĕzduhului, repetându-l decimi de ori, şi îl împrăştiă în nemărginirea spaţiului.

Când natura a dat omului două urechi şi numai o gură, ni-a dat sĕ înţelegem că trebue sĕ ascultăm mai bin', de cât, ca sĕ ne spunem *simţiciunile* noastre, şi soţul Anton ascultá cu milogeală şi respect aceastá îndrumare a Naturei, mai mult, de cât, ca sĕ putem dice multe despre simţĕmintele sale. În sfĕrşit ajunse şi el la inspiraţie, şi ca sĕ aibă sporiu la vorbă puse şi el tonu şi beû în sănĕtatea amiciei, după care Soner, cel cu cra-

Scrisori din Viena.

— De la corespondentul nostru particular. —

—, 3 August n.

(Mandatul lui Plener. — Vorbirea lui Chlumetzki. — Lupte de partid. — Alegerile comunale. — Deputațiunea bulgară de la Petersburg. — Regele Carol la Ischl.)

Ferbințeala cea mare, care de sĕptĕmâni apasă asupra locuitorilor capitalei, și concediul ce și-l'au luat cea mai mare parte a personalităților mai marcante ale parlamentului și ale guvernului, totuși n'a adus de tot vieața politică la liniște. Urmările directe și indirecte ale votului dat în causa gimnasiului din *Cilli* se ivesc earăși în forma de noue evenimente.

Depunerea mandatului lui *Plener* și denumirea lui de president al curței de compturi a făcut o adâncă impresiune asupra stângei germane. Retragerea din lupta politică a conducĕtoriului de până ací al germanilor liberali, a fost simțită greu ca și o părăsire a stindardului; ear' modul, cum fostul ministru de finanțe și-a luat adio de la alegĕtorii sĕi în camera comercială din *Egger*, n'a fost nici de cum potrivit pentru a face, ca hotărirea lui sĕ apară mai motivată.

Importanta vorbire pe carea a ținut-o presidentul casei deputaților dl *Chlumetzki* la *Znaim*, și în care influința politică și parlamentară a germanilor din Austria se face pendentă de la posibila lor moderațiune, adecă de la ținuta lor concedentă, nici decum nu servește spre încurajare.

Depunerea mandatului din partea contelui Francisc *Coronini*, a deputatului *Petz, Dumreicher, Widmann*, cari toți aparțin nuanței celei mai moderate a aderenților constituțiunei, — arată clar, că se așteaptă o propășire însemnată a influințelor conservative, care la toamnă sau la anul nou, sau după votarea budgetului pentru 1896 are sĕ iee locul provisoriului *Kielmansegg*. De altă parte se pare, că încordările cari s'au făcut pe timpul lui *Taaffe* pentrru restabilirea cartelului conservativ-slavic de oare-când, încă sunt departe de oare-care succes. Cehii tineri, de și neuniți întrĕ sine, încă înainte de încheiarea sesiunei parlamentare au anunțat în parlament și în adunările electorale, că vor persistá neclintiți în opozițiune. Și ori-cât, unii dintrĕ conducĕtorii clericali, mai ales deputatul *Ebenhoh* cochetează în adunările electorale cu socialii creștini, totuși este puțin probabil, ca sĕ se poată face o procedură unitară a acestora cu elementele feudale ale conservativilor.

De altcum și în tabĕra antisemiților se observă o mare disoluțiune.

Pentru alegerile comunale din Viena, al căror caracter politic erá sĕ fie slăbit prin crearea unui partid industrial, pentru care s'au făcut încercări pe cât de zeloase, pe atât de fără prospect, căpitanul a tot-puternic de oarecând al partidului antisemitic național german, dl *Schönerer* a emis parola abținerei de la alegeri și prin aceasta a aruncat drului *Lueger* mănușa. Fracțiunei germâne naționale a coalițiunei antiliberale de mult timp îi este prea clericală ținuta lui *Lueger*, *Liechtenstein*, *Pattay*. Și de și pentru susținerea acestei tovărășii deputații antisemiți au votat dimpreună cu urgisiții liberali germâni în contra gimnasiului din *Cilli*, totuși liberalii germâni din Viena se organisează independent pentru lupta electorală comunală.

O împreunare a luptei electorale zace de altcum și în decisul cehilor din Viena, cari, n'au luat în nume de bine votul antisemiților în contra gimnasiului din *Cilli*. Ei au hotărît sĕ pună candidați proprii. Terminul alegerilor nu este încă ficsat, dar' proporțiunea este din toate părțile cu zel pregătită. Într'aceea administrarea orașului funcționează sub conducerea comisariului dr. *Friebeiss* spre îndestulire generală. Dorul după darurile autonomiei comunale este așa de neînsemnat, în cât circulează o petițiune către ministeriu, pentru-ca starea aceasta dictatorică sĕ mai dureze un an, până-când spiritele diferitelor partide se vor fi liniștit.

Un interes víu a așteptat resultatul pe care îl va fi avut deputațiunea bulgară a Sobraniei în *Petersburg*. De și numĕroasele intervievuri cu membrii aceleia, în special cu metropolitul *Clement* și cu presidentul Sobraniei *Teodorov*, n'au permis a se constatá oare-cari modalități ale unei relațiuni mai bune întrĕ Bulgaria și Rusia, totusi în general lumea este convinsă despre o preparare a aceleia, de aceea nici nu prea sunt încântați, fiind-că știm, că aceasta nu se poate închipuí fără o creștere a influinței *Rusiei* în *Balcani*. Ultimele publicațiuni oficioase din partea rusească influințează în mod liniștitoriu, de și ele arată, că prințul *Ferdinand* prin trimiterea deputațiunei a ajuns într'o situație critică.

Întrĕ împregiurările acestea visita părechei regale române la *Ischl* este considerată de un act cu mult mai însemnat de cât de o curtoasie. Regele *Carol* se va întâlní acolo, de sigur nu din întêmplare, cu contele *Goluchvsky* și cu prințul *Hohenlohe*, și pre lângă relațiuni de ale politicei esterne atât conducĕtoriul austro-ungar al acestui resort cât și cel german va atinge și întrebări de ale politicei interne, cari prin întrunirea congresului naționalităților la Budapesta se impun.

Congresul naționalităților și presa.

Timișoara, 6 August n.

„Magyar Állam“ și *„Vaterland“*. Întrĕ vocile de presă foarte interesante sunt cele ale foilor catolice „M. Állam“ și „Vaterland“, cari polemisează din incidentul congresului una cu alta — pentru noi.

Eată-le: *„Magyar Állam“* scrie următoarele:

„*În Ungaria sunt naționalități.* Asta e fapt. Au și fost totdeuna; cel mult ideia de naționalitate nu a fost totdeuna așa de intensivă ca astădi.“

După ce spune, pe ce cale s'a făcut așa de intensivă ideia de naționalitate pe airia, continuă:

„Adevĕrat că la noi politica de naționalități s'a desvoltat pe alte base. Aici mincinosul sistem de drept al liberalismului a înăsprit antagonismurile, șovinismul iudeo-magiar a mânat naționalitățile în șovinismul lor.

„Avem sĕ considerăm numai art. de lege XLIV din 1868. Cu câtă grije, cu câtă înțelepciune conduce el naționalitățile în cercul de drept al ideii de stat maghiar, cât de frumos asigurează el unitatea națiunii politice. Legea aceasta a ruinat-o politica Tiszaistă, aceasta e responsabilă pentru nĕcazurile de astădi de naționalitate, aceasta a fost stegariul cel mai de frunte al șovinismului iudeo-maghiar, aceasta a inventat devisa cea mare, că atențiunea națiunii, pentru ca sĕ se depărteze de la cestiunea iudeă, trebue îndreptată spre naționalități. Căci pentru politicii liberali afacerile de negoț cu Jidovii sunt de mai mare interes de cât observarea legii de naționalități.

„Acum politica aceasta se rĕsbună, naționalitățile se consfătuesc, cearcă un program de acțiune comună și sigur îl vor și găsí.

„Punctul nostru de mânecare e cunoscut. Întrĕ plângerile naționalităților sunt multe plângeri adevĕrate, o mare parte a nedreptățirilor lor o simțim și noi, spre vindecarea lor ne silim și noi. De aceea întrĕ marginile cuvenite noi nu găsim nimica înfricoșat în mișcările naționalităților. Și în sfêrșit dacă sunt duzine de deputați, cari servesc interesele deosebite ale Jidovimii, dacă rasa jidovească singură e representată prin cinspredece deputați iudei ori semiiudei, ba pe basa cumnăției prin treideci de deputați, ear' prin sfoara de miere a interesului material trei din patru părți a parlamentului sunt deobligate spre a serví politicește acestei rase, atunci doară și naționalitățile pot sĕ aspireze la mandate.

„Și dacă guvernul pe sași îi recunoaște de naționalitate osebită, încheie cu ei pact, le face chiar și concesiuni, dacă br. Bánffy majoritatea sa parlamentară o mulțămește de a dreptul pactului încheiat cu naționalitatea săsească, atunci radicalii și-au perdut chiar și titlul de drept de a se putè plânge în contra organisărei politice a naționalităților.“

La acestea observă *„Vaterland“*:

„Nu e chiar de mult de când „Vaterland“ scriá tot cam așa despre cestiunea de naționalități din Ungaria, și pe atunci „M. Á.“ cântá încă în *corul liberal*, că „Vaterland“ e antimaghiar. Ne bucurăm, *că acum începe a căștigá teren o pricepere mai bună*“.

„Vaterland“ citează apoi cuvintele lui „Pester Lloyd“ despre congresul naționalităților: „E la tot casul cu mult mai bine, ca ele (naționalitățile) sĕ facă acțiune comună, de cât ca fieste-care sĕ se ascundă osebită în diferitele unghețuri de îmbufnare ale pasivității. Pe teren conștituțional vor putè sĕ se lupte întrĕ simpatiile spontane ale acelora, a căror bunăvoință până acum nu pot nici sĕ o căștige prin cerșire, nici sĕ o cumpere. Dacă ele sunt așa de tări, cât de tari pretind a fi, atunci ele ușor vor putè cu prilegiul alegerilor proxime sĕ trimită în dietă atâția representanți, cât de plângerile lor sĕ poată resuná și parlamentul nostru.“

La aceasta observă *„Vaterland“*:

„Pentru ca sĕ se poată dá credemênt onestității acestei declarațiuni, ar trebuí sĕ i-se adauge provocarea îndreptată guvernului, ca el sĕ se îngrijească de liste oneste de alegĕtori și de alegeri oneste. Atunci s'ar fi făcut întâiul paș mult promițĕtoriu spre o apropiare. Până atunci cele de mai la deal sunt năsip aruncat în ochii străinătăței.“

Presa din Germania întocmai ca cea liberală din Viena cântă cu privire la congresul naționalităților în tonul dat de biroul oficios de presă din Pesta. Unica escepțiune e de constatat la *„M. Allg. Ztg“* și la *„Köln. Ztg“*. „M. Allg. Ztg“ publică din Ungaria de sud o corespondență care tractează despre genesa congresului.

„De când cu cunoscutul Memorand românesc, cercurile conducĕtoare a le naționalităților din Ungaria n'au încetat de a se ocupá cu ideia unui congres al naționalităților. Delegații deosebitelor naționalităților au avut încă în anul 1893 o întrunire la Viena, ear' în anul următoriu conferența s'a continuat în Budapesta. Întrĕ aceste se intentase procesul-monstru în contra conducĕtorilor românilor, care apoi se finise prin încarcerarea acestora la *Seghedin* și *Vaț*. Întrĕ condamnați însĕ se aflau chiar acei delegați români, cari luaseră parte la consultările din *Viena* și *Budapesta*. Urmarea a fost, că cestiunea congresului a rĕmas baltă . . . . De oare-ce românii din regat s'au hotărît de a pune pe tapet la conferența interparlamentară din *Bruxella* cestiunea naționalităților din Ungaria, corifeii parlamentului maghiar n'au întârdiat de a se declará, că și ei vor merge sub conducerea contelui *Apponyi* la *Bruxella*, pentru a arĕtá neînsemnătatea cestiunei de naționalitate din Ungaria; că doar' prin ținuta lor pacinică naționalitățile însele demustră că sunt îndestulite pe deplin. Aceasta se pare a fi dat impulsul, că ținerea congresului naționalităților s'a urgat atât de mult. Delegații Românilor și ai Slovacilor veniră la Sĕrbi la *Novisad* și aici au hotărît, ca congresul sĕ se țină încă înaintea congresului de la Bruxella. S'a hotărît deci, că congresul naționalităților sĕ se convoace pe 10 August la Budapesta, ear' aceasta hotărîre sĕ fie dată publicității prin presa națională: română, sĕrbă și croată. La început erá Sibiiul ori Aradul, eventual Timi-

---

vata de universitar la gât, a dis, sau dacă n'a dis aveá de gând sĕ dică, că sĕ închinăm în — sănĕtatea sănĕtăților! El e un orator de frunte și luându-și o posă deamnă de Mirabeau, rostește cu un foc mai presus de ori-ce laudă, cu o știință de adevĕrat măestru cuvintele: „Da! Așa e — Bravo!“ secerând în modul acesta o mulțime de buchete de mere coapte și cununi de ceapă.

Așa făcurăm toată diua, petrecurăm și beurăm, beurăm și petrecurăm, căci eram cuprinși de frigurile veseliei și ale plăcerii. Nu mĕ voiu ocupá cu descrierea artei cu care fură golite păharele, destul, că de nu eram oameni pricepuți se oțeteá vinul în sticlele Sasului.

Soarele erá aproape de apunere, și apuneá cu liniște în orison ca un rege detronat care sosește la locul esilului sĕu îmbrăcat în purpur; razele și resfrângerile soarelui faceau valuri de aur și rubin. Umbrele tihnite se așternură pe văi și pe poalele munților îmbalsamați și acoperiți cu o pulvere de aur. Vêrfurile bradilor inclinate de vêntul de seară păreau a salutá și ele printr'un imn misterios moartea regelui tuturor stelelor. Deodată dispărù în apusul aducĕtoriu de pace, și o recoare plăcută se respândì pe pămênt. Erá apusul cel mai minunat al soarelui, nici odată, cetind romane, n'am aflat o descriere așa minunată ca realitatea.

Ne gătarăm de drum, Doamne, e atât de greu sĕ te desparți de așa locuri frumoase! Noaptea sosise pe furiș, grăbindu-se a-'și scutură cojoacele pe fața pămêntului, pentru-ca sĕ afirme stăpânirea ei. Erá una din acele nopți de vară, în cari simți viețuind lucrurile și vedi o vieață atât de aprinsă în ființe, natura întreagă își deschide comorile uimitoarelor sale frumseți spre a ne dá o idee perfectă de sublimitatea ei, e ceva 'mbătător, în cât ți-se pare, că moartea și durerea sunt gonite dintr'o lume atât de fericită.

Când ajunserăm a casă bĕtrânul clopot din și mai bĕtrâna biserică dá de știre tuturor locuitorilor, fără distincțiune de rang și de avere, că's: unspredece oare!

Și fiind-că în momentul acesta, somnul așteaptă sĕ mĕ cuprindă în brațele sale, vĕ poftesc și dvoastre o

Noapte bună!

Emanuil Măglașiu.

şoara designată, ca locul ţinerei congresului, totuşi mai târdiu s'a designat capitala Ungariei, ca plângerile naţionalităţilor sĕ poată fi predate înaintea unui public mai mare.

*

„L'Estafette“, diariul republican din Paris, încă publică în numĕrul sĕu de la 2 August întreg apelul, prin care s'a auunţat congresul. În introducerea, ce premite acestui apel, diariul parisian dice, că evenimentul acesta, prin care se afirmă solidaritatea tuturor popoarelor apăsate de hegemonia maghiară, nu poate sĕ scape din vederea politicianilor.

*

„Nemzeti Ujság“ de Luni scrie earăşi un primarticol despre congres, pledând pentru oprirea lui. „Dacă li-ar dá Dumnedĕu românilor întreagă Europa, — dice spiritualul autor al articolului — ei atunci ar mai cere şi Asia, pentru a avè grădină de varză . . .“ În tonul acesta se continuă întreg articolul de persiflagiu.

Străinătate.

Uniune sêrbo-bulgară. (Belgrad, 5 August) În sferele bine informate de aici se afirmă cu toată positivitatea, că între Bulgaria şi Sêrbia decurg pertractări în objectul înfiinţărei unei *uniuni sêrbo-bulgare*. Se svoneşte, că la cas când sobrania ar trebui sĕ se întrunească pentru alegerea principelui, nu va alege nou princIpe, ci *va proclamá uniunea cu Sêrbia, ear' regele Alexandru va luá titlul şi de principe bulgar.*

Resultatul deputaţiunei bulgare. (Sofia 5 August.) În numele lui *Zancov* a cercetat adi pe metropolitul *Clement* ginerele lui Zancov, dar' nici acesta nu a putut aflá nimic despre resultatul peregrinagiului, fiind-că metropolitul persistă pre lângă declaraţiunea, că *numai principelui singur îi va spune resultatul obţinut.*

Mişcările din Macedonia. (Sofia, 5 August.) În faţa optimisticei păreri eşite la iveală mai ales din cercurile oficiale turceşti, că mişcările revoluţionare din Macedonia ar fi aproape de sfêrşit, trage mult în cumpĕnă faptul, că comitetul macedonean de aici trimite de nou la graniţa bulgară-turcească 12 lădi încărcate cu muniţiuni de rĕsboiu.

Desminţire oficială. (Sofia, 5 August.) „Agenţia Balcanică“ declară, că atentatul comis asupra lui *Malakiev* în Tatar-Bazardjic nu este nici de cum de natură politică. Atentatorul, un negustoriu de poame, a fost beat şi s'a certat pe stradă cu Malakiev aplicându-i şi câteva lovituri.

(Aşa! Şi beţivul naibei s'a certat *tocmai* cu preşedintele clubului stambulovist de acolo! Şi tocmai cu acela, care şi în anul trecut a fost bine bătucit din partea *rusofililor*, pentru că la alegerile pentru sobranie le tulburase prea mult apele! — Red.)

Din paşalicul lui Ioanovics.

Şuştra, 1 August n.

La cele publicate în preţuita „Dreptate“ din partea lui „Recăşianul“ despre neîntrecutul sistem de fericire şi stăpânire a poporului din cercul Recaşului, oblăduit de către prea cunoscutul fibirĕu cercual, şi rar esemplar de model al administraţiunei maghiare în comitatul Timiş, fie-mi permis a mai înşirá şi documente, unele fapte şi împregiurări, cari caracterisează şi ilustrează mai mult şi mai vorbitoriu, de cât sute de articoli. De astădată însĕ cu suflet liniştit iau responsabilitatea asupra mea, şi subscriu adevĕratul nume al acestei corespondenţe.

Fudulul de cap şi stăpân (numit şi biciul lui Dumnedeu), se pare că şi-a pus ochii a nume pe preoţii, învĕţătorii şi fruntaşii mai resoluţi şi mai pronunciaţi întru apĕrarea poporului stors, maltratat şi huiduit din toate părţile şi sub feliurite pretecste.

Astfeliu şi-a pus ochii şi pe mine, încărcându-mĕ cu 350 fl. pedepse, cari s'au şi solvit, şi de şi sentinţele de 200 fl. v. a. nu sunt ridicate la valoare, totuşi s'a ordinat secuestrarea şi transferarea. Spre a fi publicul orientat, că pentru ce transgresiuni sunt pedepsit, din care apoi sĕ judece objectiv cine poartă vina, — fie-mi permis a înşirá singuraticele casuri de transgresiune: prima dată pentru eşitoarea şcoalei, că a fost necorespundĕtoare, *cu 50 fl.*; îndată după aceea la porunca mea s'a făcut alta corespundĕtoare. 2. Pe timpul când am fost esmis în tract la esamenele semestrului prim, — în timp de earnă şi când grija şi rĕspunderea a avut'o învĕţătoriul pentru necurăţenie, m'a pedepsit *cu 100 fl.* Contra acestei aspreli am apelat în termin legal la comitat prin Dl advocat Dr. G. Dobrin, care a contrasignat apelaţia, dar' m'a pedepsit de nou *cu 100 fl.* şi comitatul a aprobat toate. 3. Pentru o serenadă adusă de corul vocal învĕţătoriului Vasilie Cornia la anul nou şi diua onomastică, *cu 50 fl.* dicênd, că am turburat liniştea nopţii. 4. Pentru grâul adus în anul trecut a casă, *cu 25 fl.*, ear' pe toţi ceialalţi *cu 5 fl.* sărăcind comuna cu circa 600 fl. 5. Pentru-că am ţinut de milă prin curtea mea, sĕ nu peară de foame, un ţigan, m'a pedepsit *cu 25 fl.* sub cuvênt, că a fost servitoriu neinsinuat. Antistia comunală a dovedit prin atestat oficios, pe care l'am subşternut vicecomitelui, contrariul, dar' care pe basa motivelor aduse de fibirĕu a aprobat sentinţa.

Pentru-că atestatul oficios a fost provĕdut şi cu sigilul comunal, fibirĕul, ca sĕ nu mai poată face atestate, a luat sigilul de la jude predându'l notariului, care şi până adi îl ţine la el. Aceste ar fi transgresiunile comise şi pentru cari am trebuit sĕ plătesc o avere întreagă.

În 15 Iuliu am solvit în cassa comunală din Şuştra, în presenţa martorilor Iuliu Barbulescu şi Demetriu Coata, antistiei comunale 250 fl., ear' scriitoriului Muntean din Recaş 100 fl. Dar' în înţelesul legii, — dacă se făceá esecuţiunea, — aveam un termin până după trier a solvi, hîdosul paşă însĕ a ordinat secuestrarea şi transferarea, ceea-ce nu i-s'a întêmplat pe voie, de oare-ce am solvit banii toţi, ear' 200 fl. am pus în deposit până la resolvirea causei. În 11 Iuliu, ca sĕ mĕ teroriseze şi sĕ mĕ omoare materialminte, a venit a nume în comună — pe când eu nu eram a casă, — a convocat membrii comitetului parochial, înfricându-i şi dicênd: dacă îndrăsneşte cineva sĕ-mi deie ajutoriu la solvirea pedepsei, — care e a mea şi nu pentru şcoală, — atunci unul fie-carele în înţelesul §-lui 39 şi 40 din 1879 solveşte 300 fl. pedeapsă. Martori sunt Nicolau *Gruia*, căruia i-a şi dat în scris §§-ii aceia, apoi Nicolau *Subu* şi Vichentie *Negru* etc. Am fost în persoană la comitele-suprem şi vice-comitele, enarându-le toate, — până acuma nici o resolvare.

Eată cum se administrează în cercul nostru, eată cum se compromite administraţia!

Cerem vindecarea acestui rĕu, şi depărtarea fibirĕului, care nici de cum nu e potrivit a fi capul unui cerc ca acesta. Pentru-că pe basa celor de până acuma trebue sĕ credem, că la noi fibirĕul însuşi este agentul provocătoriu şi oare aceasta sĕ fie voia şi intenţiunea şi a guvernului în interesul ţerei? Cerem rĕspuns hotărit şi lămurit, căci pentru urmări nu luăm rĕspunderea, ear' Dl fibirĕu până nu se îndreaptă şi nu se căeşte de faptele comise în detrimentul nostru, nu merită stima, iubirea şi încrederea noastră şi nu fie mâhnit, că pe viitoriu nu-l mai salut, de oare-ce n'am inima aceea.

Pompeiu Dorca, paroch.

Cronică.

Timişoara, 6 August n.

Petrecerea din Turda. Ni-se scrie: Asigurându-ni-se nou sucurs binevoitoriu la concertul ce va precedá petrecerea din Turda, fixată pre Sâmbătă, 10 August n., vĕ rugăm sĕ binevoiţi a publicá în numĕrul proxim al diariului Dvoastră programa completată a acelui concert: 1. Piano-solo de dşoara Polixena *Mesaroş*. 2. Declamaţiune de dşoara Augusta *Vlăduţiu*. 3. Cântare solo de dşoara Olimpia *Vlăduţiu*, acomp. pe piano de dşoara Augusta *Vlăduţiu*. 4. Violin-solo de dl Cornel *Popovici*, acomp. pe piano de dna Victoria *Popovici*. 5. Discurs de dl Valeriu *Moldovan*. 6. Duett: ţimbal-violină de dşoara Mariţi *Chiorean* şi Drd. Iuliu *Popescu*. 7. Declamaţiune de dl Iustin *Pop*. 8. Violin-solo de dl Ioan *Mesaroş*, acomp. pe piano de dşoara Polixena *Mesaroş*. — Începutul la 7 oare seara.

Concurs. Acei tineri români de confesiunea gr. or., cari voiesc a cercetá în anul şcolastic viitoriu şcoalele gimnasiale, reale, comerciale ori industriale în Timişoara şi voiesc a fi întreţinuţi în *alumneul gr. or. român*, sĕ-şi insinue recursele la subscrisul până la 18 August n. La recurse sunt a se alătură: atestatul şcolastic din anul trecut, atestatul de botez şi atestatul de paupertate subscris şi de preotul local. Timişoara, la 3 August n. 1895. *Emanuil Ungureanu*, preşedintele alumneului.

O ceată de teatralişti maghiari fluerată. Din Eszék aflăm, că Duminecă seara o producţiune a unei cete de teatralişti maghiari a fost bine plătită din partea croaţilor, aplausul flueraturei a fost lung, şi mai lungă a fost însĕ mânia şi demonstraţiunea ungurilor din Eszék, că au alarmat prin ea toate fiţuicele ungureşti. Noi le poftim apetit bun şi sĕ le dee Dumnedĕu tot astfeliu de noroc.

Petrecerea de vară din Maierile-Timişoarei.

— Raport special. —

Timişoara, 5 August n.

Eri în 4 August reuniunea română de cântări din Maiere a arangiat o petrecere de vară, împreunată cu concert şi diferite petreceri poporale.

La 2 oare şi jumĕtate d. a. s'a început jocul la popice, cu premii de 10, 5 şi 3 coroane, cari, cusute foarte frumos pe p a n t l i c e t r e i c o l o r e u n g u r e ş t i erau afişate pe păretele popicăriei. După cum mi-s'a spus, premiile au fost dăruite de un *jidan (?)* şi de aici apoi atâta patriotism . . . . . . şi la popice.

La 5 oare musica militară a început concertul. Întrebat fiind conducĕtorul musicei, dacă au în program şi cântări româneşti, mi-s'a spus că *nu*, deoare-ce el nici n'a ştiut, că lor li-s'au plătit 45 fl. ca sĕ concerteze la o petrece *românească* (!!)

La 6 oare s'a început jocul „posta universală internaţională“. Corespondenţele întrebuinţate erau de următoriul cuprins: *Temesvár-majoroki román-dalárda* — Nemzetközi világposta — Internationale Weltpost — Levelező-Lap — Tisch Nr. . . . T. Cz. (3 kr). Cu aceste s'a delectat publicul până către 8 oare, umplându-le cu glume, scrise — *nemţeşte*, în cea mai mare parte.

La 9 oare s'a început concertul, dat de reuniunea de cântări, sub conducerea lui K. R. Kárrász cu următoriul program (pe care îl scriu după programele tipărite curat *numai* nemţeşte şi publicat n u m a i în foile nemţeşti):

1. Kárrász: „La ua rândunela“ cor mixt.
2. Kárrász: „Cete legeni codrule“ cor de dame cu acompaniare de piano.
3. Muresan: „Spusutiam Frunza de vie“ cor mixt.
4. Muresan: „Sti tu“ duo-solo cu acomp. de piano.
5. Kárrász: „Dulcei glasul teu“ cor mixt.
6. Kárrász: „Walzer-Cyklus“ solo şi cor cu acomp. de piano.

Acest program a fost precis esecutat. Către 10 oare s'a început dansul, cu următoarea ordine:

Hora Sinaei, Vals, I Quadrille, *Csárdás, Argyelana*, — Vals (d. w.), II Quadrille, Polca mazur, Polca schnell, *Csárdás*, Colo.

Petrecerea a durat până în diori de di.

Quadrillele au fost arangiate de un *„baka“* de neamţ. Csárdásul „virradtig“.

Astfeliu a fost petrecerea românească (!) din Maierile Timişoarei.

Publicul a fost foarte numĕros, vorbă românească însĕ nu puteai audi multă. Ba o ironie şi mai deprimătoare: copile drăgălaşe, îmbrăcate în costumul frumos românesc, se învêrtiau pe întrecute în „csárdás“. Escepţiune a făcut dşoara Cornelia Avrămuţ din Toracul mare, care purtá costumul cel mai frumos şi care învitată fiind la un „csárdás“, a rĕspuns mândră: „n u v o i e s c s ĕ - m i f a c d e r î s p i t o r e s c u l m e u c o s t u m“.

Şi acum: cine poartă vina, că astfeliu de petreceri arangiază *„romanii“* de la noi?

Nime alţii, de cât cei chiămaţi ca conducĕtori. Ei însĕ nu se vĕd, nu se aud, bieţii locuitori sunt lăsaţi de capul lor — pe mâna „Controlei“. Ne surprinde cu atât mai mult aceasta lipsă de conducĕtori, când stim, că redactorul foaiei „româneşti“ (!) „Controla“ di şi noapte e în mijlocul „măierenţilor“. Dar' . . . se vede, el a făcut destul, compunênd învitările şi biletele de întrare în — *trei limbi.*

Aşteptăm, ca cu alte ocasiuni sĕ putem inregistrá petreceri *româneşti*, şi nu internaţionale, căci, ne doare inima, când siliţi suntem, sĕ vedem astfeliu de petreceri ca cele de a seară. *Raport.*

Mai nou.

România şi tripla alianţă.

Eclair din Paris în Nrul sĕu de eri dice, că petrecerea regelui *Carol* în Ischl stă în legătură cu convenţiunea militară ce o încheiase România cu puterile din alianţa triplă, convenţiune ce stabileşte ţinuta României în casul unui rĕsboiu între Rusia şi oare-care putere din alianţa triplă. Regele Carol — dupăcum se svoneşte — doreşte sĕ esopereze o corectură în acea convenţiune, care însĕ nu va alterá întru nimic fondul. A nume regele Carol vrea sĕ esopereze, ca în casul unui astfeliu de rĕsboiu sĕ i-se pună inmediat la disposiţiune un corp de armată din partea alianţei.

Invitare la abonament.

Începênd cu 1 Iuliu st. v. *prețul de abonament al diariului „Dreptatea“* s'a **redus** de la **12 fl.** la **10 fl. pe an.**

Astfeliu manținênd ținuta noastră cea vechiă, calmă, solidă și objectivă întru toate, susținênd toate legăturile noastre cari până acum ni-au făcut posibil de a dá în mâna cetitorilor diariul celor mai proaspete informațiuni, vom face acum, ca diariul nostru sê fie și cel mai eftin cel mai ușor de abonat.

Cât despre timpul apariției, »Dreptatea« va apărê și mai departe în fie-care di de lucru la amiadi.

După acestea învităm la abonament cu următoarele prețuri:

Pentru monarchiă:

Abonamentul anual costă	fl. 10·—
„ semestral	„ 5·—
„ treilunar	„ 2·50
„ lunar	„ 0·85

Pentru România și străinătate:

Abonamentul anual costă	Frci 37·—
„ semestral	„ 18·50

Abonații vechi sunt rugați a se provocá la numĕrul sub care au primit până acum foaia, ori sĕ lipească adresa pe cuponul mandatului.

Abonenții noi sunt rugați a scrie adresa corect și legibil.

Abonamentele se fac mai cu înlesnire prin m a n d a t e p o s t a l e. Domnii abonați sunt rugați a însemnă pe cuponul mandatului timpul pentru care trimit abonamentul.

Amintim și la acest loc, că diariul nostru se va trimite numai acelor abonați, cari au s o l v i t î n a i n t e abonamentul și numai pre acel timp pre care au solvit.

Abonamentele se trimit la adresa administrațiunei diariului „Dreptatea“ în T i m i ș o a r a, (Temesvár, Zápolyagasse,) Nr. 41.

Redacțiunea și Administrațiunea diariului „Dreptatea“.

Bursa de Budapesta din 5 August 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	123.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	$4^1/_2$	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	$4^1/_2$	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc.		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „		110.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. (sc. de d.)	$4^1/_2$%	100.75
„ „ „ „ croate . . „	$4^1/_2$%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . .	$4^2/_{10}$	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.	$4^2/_{10}$%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . .	$4^2/_{10}$%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . .	$4^2/_{10}$%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl. . . .	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		198 —
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	$4^1/_2$%	100.15
Obl. c. fr. bulg.	6%	122 —
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.)	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega	5%	140.—

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . . .	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu . . .	241.25
„ comercială ung. pestană 500 . . .	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K. . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu . . .	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.92
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.93
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ de bancă pr. 31 Iuniu .	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%	100.75
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani . . .	101.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ $5^1/_2$%	100.50
„ de credit ardeleană 5%	101.—
„ „ „ „ $4^1/_2$% 40 ani . . .	99.—
„ „ „ „ $4^1/_2$% 50 ani . . .	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.25
„ „ „ „ „ $5^1/_2$%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ $4^1/_2$% em. VI. .	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani . . .	—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III emis 5%	102.25
„ „ „ „ IV emis. $4^1/_2$% . . .	100.50
„ I. de credit din Timișoara 5% . .	102.—
„ I. „ „ „ „ $4^1/_2$% . .	99.50
Împrumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50

Sorțuri private.

Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100 . . .	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.2

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 5 August 1895.

După notările societății „Lloyd“ din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil.	per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil.	per 100 chil.	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit.	per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit.	per 100 chil.	6.00—6.10
Ovĕs, vcnturat	per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou	per 100 chil.	5.70 - 5.7

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct.	în bani per 100 kgr.	6.69	și 6.71
Grâu la Mart.-Apr.	„ „ „ „ „	7.05	și 7.06
Grâu Maiu-Iuniu	„ „ „ „ „	—.—	și —.—
Sĕcară la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.06	și 5.07
Porumb Maiu-Iuniu	„ „ „ „ „	6.13	și 5.15
Porumb Iul.-Aug.	„ „ „ „ „	5.07	și 5.09
Porumb Aug.-Sept.	„ „ „ „ „	5.08	și 5.10
Ovĕs la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.87	și 5.89
Ovĕs la Mart.-April	„ „ „ „ „	—.—	și —.—
Rapiță Aug.-Sept.	„ „ „ „ „	9.45	și 9.50

Întemeiat la 1887. **„VICTORIA“** Întemeiat la 1887.

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMÍI, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: **ARAD,** casa proprie, calea Archiducelui Iosif Nr. 2.

Capital de acții: fl. 300.000. Fond de reservă: fl. 80.000.

Depuneri: fl. 800.000; Circulația anuală: fl. 10,000.000.

Primește **depuneri spre fructificare,** după cari **solvește 5% interese,** fără privire la terminul de abdicere.

Darea de venit după interese încă **o solvește institutul separat.**

După starea cassei, **depuneri până la 1000 fl.** se restituesc îndată la presentarea libelului, **fără abdicere.**

Depuneri se pot face și ridicá și **prin poștă** și se efectuesc **momentan** după sosirea comandei.

24 (26—20) **Direcțiunea institutului.**

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.